

"For Sjøforsvarets tarv og utvikling"

oooooooooooooooo

PROGRAM

SEMINAR

KYSTSTATEN NORGE - SJØFORSVARETS ROLLE

Hardangerfjord Hotell
Øystese
26 - 28 mai 1994

*"Å komme sammen er begynnelsen
Å holde sammen er fremskritt
Å arbeide sammen er suksess"*

**BIDRAGSYTERE -
SOM MULIGGJØR SEMINARET!**

Atlas Copco
Kompressorteknikk A/S

NORINVENT AS

Bailey Petrovest as
Automation and Communication

A company of Eltag Bailey Group

SIEMENS

n ft

MJELLEM & KARLSEN VERFT AS

ANKER DEFENCE A/S

SJØKADETTKORPSETS FOND

"Uansett hva du oppnår av resultater, er det alltid noen som har hjulpet deg"

INNHALDSFORTEGNELSE

<u>Side</u>	<u>Innhold</u>
2 og 31	Oversikt over Bidragsytere
4 - 5	Innledning
6	Formannen har ordet
7	Generalinspektøren har ordet
8 - 9	Seminarutvalget har ordet
10 - 11	National Security and the Navy v/Captain Richard P Vidosic
12 - 13	NATO's nye strategi og Sjøforsvaret v/Viseadmiral Rolf E Pedersen
14 - 15	CV over seminarets æresgjest
16	Faglig del I/Opptakt og innlegg
17	Faglig del II/Forts innlegg Bearbeidelse av problemstillinger
	Båttur med HITRA
18	Sosialt samvær
19	Presentasjon av gruppebesvarelser
20 - 22	Gruppeoppgaver
23 - 25	Gruppeinndeling
26 - 27	HITRA
28 - 30	Seminarets deltagere
32	Seminarets organisasjon

"Orlogsgasten skal på mange måter minne oss om at det er på havet at Norge har ført sin forsvarskamp ved flere anledninger".

Hans Majestet Kong Harald V ved avduking av minnesmerke 3 september 1992.

INNLEDNING TIL ET SEMINAR

"For Sjøforsvarets tarv og utvikling"

Siden vi har gjennomført Øysteseseminar 1, 2 og 3 og er med full fart inn i nr 4, kan det være på plass med et tilbakeblikk.

Seminartanken fikk i grunnen en trang start "Hva kan nå SMS bidra med som gir utbytte for Sjøforsvaret?". Denne barriere ble først brutt etter at gruppen som arbeidet med Forsvarsstudien 91, anført av Jan Henrik Eriksen, stilte seg positivt til et seminaropplegg for debatt om denne studie. Grunnlaget ble lagt ved dette eksperiment, noe som ikke minst hadde sammenheng med det nære samarbeid mellom SMSs faglig ansvarlige, Kjell-Birger Olsen, og Jan Henrik.

Ved fortsettelse i nr 2, Utdannelse, overtok Jostein Egeland som faglig ansvarlig og tradisjon ble etablert i nr 3, Sjøforsvaret 2012 - Fortsatt Stridsdyktig? hvor Jan Reksten overtok som faglig ansvarlig med Jostein som medarbeider.

SMS har tre grunnleggende forutsetninger ved seminaropplegget. Temaet må være interessant for en tung institusjon i Sjøforsvaret, det må ha almen interesse og der må være grunnlag for økonomisk støtte.

Alle avholdte seminarer har hatt temaer som er relevante til Generalinspektøren for Sjøforsvaret og hans stab. Det har derfor vært gledelig og et vesentlig incitament at SST har støttet opp om seminarene og at GIS har deltatt på samtlige seminarer.

Medlemmers oppslutning har vært meget tilfredsstillende, gjennomsnittlig 150 deltagere ved hvert seminar.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over deltageres bedømmelser ved de tre avholdte seminarer:

Tekst	Bedømmelse	Øysteseseminar nr		
		1 FS 91	2 Utdannelse	3 Sjøf 2012?
Tema	Meget int	78%	92%	100%
Fagl utbytte	Meget bra	30%	47%	73%
Timepl/Opplegg	Meget godt	75%	62%	64%
Utbytte samvær	Meget bra	95%	100%	92%
Adm opplegg	Meget bra	99%	96%	87%

Tema har en stigning fra 78 til 100%, og det er jo gledelig. Det mest gledelige er dog stigningen i faglig utbytte, fra 30% til hele 73%. Målet må her være å komme opp på samme nivå som utbytte av sosialt samvær, som gjennomsnittlig ligger nær opp til 100%.

Utbytte av sosialt samvær og timeplan/administrativt opplegg fikk en lavere bedømmelse ved nr 3 enn ved nr 2. Dette skyldes nok det høye deltakerantall, ca 175 ved nr 3, noe som bl a førte til at over 20 deltagere måtte innkvarteres i Norheimsund.

Antall deltagere er et kjernepunkt i vurderingen av opplegget. Det er fra enkelte hold reist spørsmål om å avholde seminaret ved et sted hvor det er mulighet for større deltagelse og enkeltnrom, eksempelvis Solstrand.

Svaret er i grunnen enkelt. Som Jostein Egeland sier det: "Vi kan ikke legge et Øysteseseminar til Solstrand". I denne symbolske uttalelse ligger:

Omkring 150 deltagere anses som ideelt for at alle skal få maksimalt faglig og sosialt utbytte. Hotellets kapasitet tilsvarer deltakerantallet og har den fordel at det kan reserveres fullt ut for Sjømilitære Samfund og eget flagg heises. "Dobbeltrom stimulerer det sosiale samvær og fremmer tilpasningsevnen". Og som tidligere deltager og nåværende faglig ansvarlig anfører i sin evaluering: "Øystese er et godt stedsvalg, passe langt fra Bergen til at folk ikke skal fristes å dra hjem (før tiden)". Dessuten, vi kommer ikke forbi kostnader i vurderingen.

Den tredje grunnleggende forutsetning har vært økonomisk støtte. Sjømilitære Samfund vil understreke at det er våre bidragsytere som har muliggjort seminarene. Vi er dem evig takknemlig.

De to første seminarene gikk over to dager, fra fredag kl 1000 til lørdag kl 1500. På bakgrunn av forslag fra deltagere og egne vurderinger ble det for nr 3 foretatt en endring ved at vi startet torsdag kl 1300 (med flaggheis og kaffe) og avsluttet lørdag kl 1200 (uten lunsj). For dette seminar er det foretatt en justering, vi starter torsdag kl 1145 med flaggheis og påfølgende lunsj slik at den faglige del kan begynne kl 1300.

Vi antar at vi ved dette opplegg har funnet en passende mal for senere seminarer.

Av evaluering Øysteseseminar nr 3 er ellers tre hovedpunkter vurdert, avveining bredde/dybde i tema, mindre tettpakket program og bedring kontakt mellom unge og eldre. Evaluering av Øysteseseminar nr 4 vil gi svar på om vi har funnet en tilfredsstillende løsning.

Hardangerfjord Hotell anfører etter at avtale om Øysteseseminar nr 4 er inngått: "Vi gler oss til å ynskja Sjømilitære Samfund velkomne attende i mai 94". Tilsvaret lyder: "Det gjør vi også".

☺ IL

"Se mulighetene i begrensningene i stedet for begrensning i mulighetene"

OMKRING ET SEMINAR

Formannen har ordet

Norges langstrakte kyst og de aktiviteter som har foregått langs, utenfor og delvis blitt administrert fra steder på denne, har i stor grad bidratt til den vekst og velstandsutvikling vi har hatt i landet vårt. I dag er det også ressursene i og utenfor kysten, på kontinentalsokkelen og i de økonomiske soner som danner grunnlaget for vår velstand. Ja, vi er faktisk helt avhengige av disse ressursene i vår nasjonale økonomi.

Som nasjon er vi opptatt av å forvalte disse ressursene på en forsvarlig måte, samtidig som vi er avhengig av å beskytte det sårbare kystmiljøet. Det er først og fremst disse ressursene som i dag gjør oss til en anerkjent kyststat.

For Sjømilitære Samfund har det derfor vært naturlig å stille spørsmålet:
Kyststaten Norge - Sjøforsvarets rolle?

Hvorfor stilles spørsmålet nu? Norge har jo vært en kyststat siden skapelsens morgen, og Sjøforsvaret har hatt vel definerte roller siden Leidangen.

Det som aktualiserer dette spørsmålet er helt klart forslaget om opprettelsen av et indre kystoppsyn, men også de utfordringer vi står overfor i forbindelse med at ressursknapphet andre steder medfører et øket press på de områdene hvor vi er satt til å forvalte tilsvarende ressurser. Dette kan innebære andre oppgaver for Sjøforsvaret. Kan vi makte dette, og samtidig bevare en troverdig, sjømilitær forsvarsevne?

Jeg ønsker alle hjertelig velkommen til dette fjerde Øysteseseminar og ser frem til friske meningsbrytninger omkring vårt tema.

Kjell-Birger Olsen
Formann Sjømilitære Samfund

"En invasjon av armeer er det mulig å stoppe, men ikke en ide som dukker opp i rette tid"

OMKRING ET SEMINAR

Generalinspektøren har ordet

Sjømilitære Samfunds Øysteseseminar har blitt en institusjon for Sjøforsvarets ansatte og engasjerte støttespillere.

Erfaringene fra de foregående seminarer har vist styrket oppslutning om Sjømilitære Samfund og dypere forståelse for aktuelle utfordringer som Sjøforsvaret står ovenfor.

Årets temavalg om Sjøforsvarets rolle i kystnorge går rett til kjernen av en pågående politisk og militær utredning av den norske kystforvaltning, med kystoppsyn og Forsvarets rolle i dette. En økt kystvaktrolle er foreslått og økonomiske kompensasjonssystemer utvides.

Jeg er overbevist om at norsk suverenitet er tjent med bedre koordinering av den mangfoldige offentlige myndighetsutøvelse som utføres, spesielt ovenfor fremmed skipsfart som seiler langs vår kyst.

Jeg tror også Sjøforsvarets operative, forvaltningsmessige og utdanningsmessige organisasjoner kan tjene kystsamfundet på en effektiv måte. Men det er nødvendig å få aksept for at et slikt Sjøforsvarsengasjement må dekkes økonomisk slik at Sjøforsvaret i sin militære rolle ikke mister troverdighet.

Når dette blir løst vil Sjøforsvarets delaktighet i myndighetsutøvelsen på kysten bli troverdig.

Som alltid tegner GIS

Kjell A. Prytz
Kontreadmiral
Generalinspektør for
Sjøforsvaret

"Vi er et folk som lever av og ved sjøen"

OMKRING ET SEMINAR

Jan Reksten

Bjørn Terjesen

Arne Bryøen

Hans P Midttun

Sigurd Smith

Egil J Eikanger

Svein Schei

Ingvald Lunde

Seminarutvalget har ordet

Vi som har arbeidet med forberedelsene til årets seminar ønsker dere alle hjertelig velkommen til Hardanger. Vi håper også dette seminaret vil leve opp til Sjømilitære Samfunds motto om ivaretagelse av Sjøforsvarets tarv, faglig utvikling for medlemmene og sist men ikke minst hyggelig samvær.

Det kan til tider være en tvilsom fornøyelse å ha ansvar for en forenings faglige aktiviteter. Medlemmenes oppslutning er varierende. Slik er det ikke med Øysteseseminaret. Interessen har også i år vært så stor at ikke alle har fått plass. Vi beklager dette. Alle skal likevel vite at interessen er en veldig stimulans for seminarutvalget.

Sjømilitære Samfund vil også benytte anledningen til å takke både bidragsytere og foredragsholdere for støtten til årets seminar. Uten dere hadde dette ikke vært mulig.

Årets tema faller i kategorien "Back to basics". Det var en periode der den politiske og militære utvikling satte spørsmålsteget ved berettigelsen av landets minimumsforsvar. Vi så en tid ut til å glemme at landet alltid vil ha behov for sjømilitære styrker. Vi kan diskutere organisering, oppgaver, mål og midler, men for Sjømilitære Samfund var det viktig å fokusere på at det alltid vil være roller å spille på for Sjøforsvaret av kyststaten Norge. Derfor årets tema.

Vi håper de foredrag seminarutvalget har valgt ut gir godt grunnlag for å kaste lys på noen av de utfordringer Sjøforsvaret står overfor.

Til slutt vil vi spesielt ønske velkommen vår æresgjest, direktør Ove Høegh. Han har vært en solig støttespiller for Sjømilitære Samfund gjennom mange år og er fortsatt levende opptatt av foreningens aktiviteter. Se forøvrig omtale side 14 - 15.

Velkommen til Øystese!

Jan Rekte

H. R. M. M. M.

Bjørn Torgesen

Jensvold Lyndes

Ligningskontroll

Karil Liskovner. Anne Brynne Sørensen Johansen

"Forutfattede meninger er låsene på døren til visdom"

OMKRING ET SEMINAR

Captain Richard P Vidosic har etter fullført utdannelse ved United States Naval Academy i 1966 hatt en variert sjø- og landtjeneste i US Navy, herunder tjeneste på atomdrevne undervannsbåter.

Han var sjef på USS PINTADO(SSN-662) 1984-87, stabsoffiser ved Strategic and Theater Nuclear Forces til 1989 og fra 1989 til 1991 sjef på USS FRANK CABLE(AS-40) hvor han var ansvarlig for reparasjon og støtte til alle enheter i SUBMARINE SQUADRON FOUR. I 1991-92 gjennomgikk han Attasjeskolering og meldte seg i mai 1992 til tjeneste ved American Embassy i Oslo som Defense og Naval Attache i Norge.

Innlegget er skrevet etter anmodning fra Sjømilitære Samfund.

National Security and the Navy

All should agree that the role of the military is to provide for the security of the country they are sworn to defend. The dilemma today, however, is to define national security, to characterize and evaluate the national threat, and to explain the military's role in these fundamental concerns in real and understandable forms. This, therefore, is your task as you seek to articulate the role of the Navy in Norwegian national security.

With this goal in mind, let us first consider what constitutes national security for Norway, a maritime state bound to the sea perhaps closer than other coastal nations. Does national security merely require the defense against a possible military threat from a regional neighbor or is the economic threat to the off-shore exploitation and regulation of oil, fishing and other resources as vital to Norway? Is there also a responsibility, if not a direct national security concern, to provide naval forces for distant UN or NATO peacekeeping and peace enforcement operations? Is there an environmental threat to Norway from oil pollution, shipping or other sources that should be addressed by the Navy? Does the Navy have a role in promoting the democratic growth of developing nations by participation in exercises and exchange programs sponsored by the Partnership for Peace or bilateral agreements?

The answer to perhaps all of these questions is, yes. However, there is a corresponding question of resources which may place a limit on the role of the Navy and necessitate tough choices in both peace and war. This also should be a goal of the seminar, to prioritize the missions of the Navy, and thus, provide focus for the Navy's future role in the security of Norway.

Finally, all of you believe in the vital importance of the Navy or else you would not attend the seminar. However, even you may find it difficult to define and agree among yourselves on what the role of the Navy should be, and, if you have difficulty, what about the housekeeper in Finmark, or the farmer in Trøndelag, or the shopowner in Lillehammer? So, I suggest, that one of your responsibilities is to articulate the Navy's vital role in national security to the government and the public whom you ultimately serve and to whom you must justify your cost.

I do not have the answers to these questions, and I wish you wisdom, perserverance and foresight as you debate and study the role of the Navy in national security. However, I can assure you that the same discussion is occurring in Washington, in Norfolk, in San Diego and in every Wardroom of the U. S. Navy.

Good luck and smooth sailing

Richard P. Vidosic
Captain, U. S. Navy
Defense and Naval Attache

"Tvilrådighet er første skritt på veien til kunnskap".

OMKRING ET SEMINAR

Viseadmiral Rolf E Pedersen skulle være tilstrekkelig kjent av seminardeltakerne i tidligere tjeneste som bl a Sjef SFK/Tele- og Navigasjonsseksjonen, Sjef KNM Tordenskjold, Komsjøsør, Sjef SFK og GIS.

Han tjenestegjør nå som representant for SACLANT i Europa og CINCHAN NATO ved Hovedkvarteret i Brussel.

Innlegget er skrevet etter anmodning av Sjømilitære Samfund.

NATO's nye strategi og Sjøforsvaret

Det har alltid vært og vil fortsatt være kysten som er bærebjelken i det norske samfunn. Det er fra havet vi henter vår rikdom og økonomiske styrke. Det er over havet vi sikrer vår frihet. Mer enn 80% av Norges befolkning bor da også innenfor rekkevidden av vanlige skipskanoner. Det kan derfor synes underlig at Norge så vidt meg bekjent ikke har hatt en overordnet altomfattende maritim strategi. En strategi som binder sammen våre økonomiske, historiske, kulturelle og sikkerhetsinteresser på havet, og langs kysten.

Kan det være slik at for det maritime Norge er det verdenshavene som er skueplassen? At det maritime Norge nærmest snur ryggen til fastlandet og overlater den viktige politiske debatt og styring til "de der inne"? Det får være opp til våre maritime historieforskere å se nærmere på slike relasjoner, men "Hovdenak"-saken like etter krigen er iallfall et eksempel på et Storting som hadde lite forståelse for behovet for en norsk marine. Etter annen verdenskrig var det først gjennom NATO-samarbeidet at en norsk sjømilitær strategi ble etablert og iverksatt. Stoltenbergutvalgets innstilling om Kystvakten ble en viktig milepel for å videreutvikle denne strategien til også å omfatte beskyttelse av økonomiske interesser, ressurser og miljø i våre tilstøtende havområder som den nye havrettskonvensjonen i varierende grad ga oss jurisdiksjon over. Stoltenbergutvalget ga impulser til visjoner om en Kystvakt, Marine og et Kystartilleri som kunne ivareta norsk råderett og sikkerhet i våre kystfarvann og tilstøtende havområder i en sammenhengende overgang fra fred gjennom krise til krig.

I den kalde krigs dager ivaretok Marinen og Kystartilleriet sikringskomponenten i vår sjømilitære strategi, mens Kystvakten sto for lavspenningskomponenten (assurance and reassurance). Begge komponenter kunne gjensidig støtte hverandre, og synergieffekten av dette har vært betydelig. Denne sjømilitært orienterte strategi kunne gjennomføres og ble vellykket fordi den var avstemt med NATOs overordnede strategi, og vi kunne trekke på NATOs sikkerhetskonto, og da ikke minst SACLANTs maritime ressurser.

For kyststaten Norge er det naturlig å spørre om hva som er forandret i Norges maritime og sjømilitære situasjon etter det sovjetiske imperiums fall? Hva er Sjøforsvarets rolle i et NATO i forandring? La meg ta utgangspunkt i NATOs nye strategi med fleksible multinasjonale styrker bestående av utrykningsstyrker, hovedforsvarsstyrker og tilleggsstyrker. Den nye maritime styrkestrukturen er inndelt i multinasjonale maritime styrker som kan operere hvor som helst innen NATOs maritime område og områdestyrker som er skreddersydd for regionale operasjoner eller spesialoppgaver. Endringene i NATOs maritime strategi kommer klarest til uttrykk ved at NATO er gått fra beredskapsplanene for større kampanjer basert på trusselvurdering, til "mix and match" av maritime styrker slik at de i fremtiden kan reagere tilfredsstillende ved kriser og konflikter på alle nivåer.

Det er verdt å merke seg at NATOs maritime styrkestruktur ikke trenger spesielle justeringer for fredsstøtteoperasjoner iverksatt av FN eller KSSE. I 1990 hadde ca halvparten av NATOs maritime styrker 48 timers beredskap. I 1995 vil bare 5% ha slik beredskap, og NATOs maritime styrkebehov vil være redusert med 35% i forhold til toppnivået i 1990. En konsekvens er at den sterke fokuseringen på Norskehavet og nordområdet er avløst av en mer utjevnet all-europeisk bevissthet, hvor man må stole på marinestyrkenes innebygde fleksibilitet og mobilitet dersom noe skjer i Nordområdet. Men Norges strategiske posisjon er ikke forandret. Norge ligger der det ligger med verdens største basekompleks som nærmeste nabo. Det fremgår da også av NATOs maritime operasjonskonsept at SACLANTs oppmerksomhet vedrørende nordområdene på ingen måte er glemt, men i det nye sikkerhetspolitiske landskapet må Norge i større grad enn før dele denne oppmerksomheten med andre.

Dette sammenholdt med den nye styrkestrukturen indikerer klart at Norge må ha tilstrekkelige Sjømilitære styrker som kan avvise uregelmessigheter i vårt sjøområde og opprettholde jurisdiksjon i de tilstøtende havområdene hvor vi har et slikt ansvar. Men vi må også være forberedt på alene å håndtere tidlige stadier av kriser og konflikter langs vår lange kyst og sikre vår råderett inntil NATOs utrykningsstyrker kan komme til unnsetning. Det er således lite som er nytt i vår sjømilitære strategiske situasjon, men NATOs nye strategi har visse konsekvenser.

For det første kan det ta lengre tid enn tidligere for NATOs sjømilitære styrker å komme oss til hjelp eller unnsetning, og styrkene kan være færre. Derfor har vi behov for et troverdig sjøforsvar (KV, KA, Marine), som kan avskrekke uregelmessigheter, kriser og konflikter. Det er en nær sammenheng mellom dette og vår evne i fredstid å håndtere våre juridiske, miljømessige, sikkerhetsmessige og andre forpliktelser i våre ansvarsområder langs kysten og tilstøtende havområder. I så henseende vil områdestyrker være et viktig element.

For det andre er det en sammenheng mellom NATOs vilje til å støtte Norge, og Norges evne til aktivt å delta i NATOs nye utadrettede virksomhet, spesielt nå som den umiddelbare trussel er borte. Det er derfor viktig at Sjøforsvaret har egnede enheter som kan delta i NATOs multinasjonale maritime styrker, slik vi har sett i Adriaterhavet.

For det tredje er det i den nåværende sikkerhetspolitiske situasjon forsvarlig å utnytte Sjøforsvarets kapasitet og ekspertise til støtte for sivile oppdrag i våre interesseområder. Sjøforsvaret er vel egnet til oppgaver som forebyggende kontroll langs vår kyst og i tilstøtende havområder, ledelse, kontroll og materiellinnsats i forbindelse med katastrofer og ulykker, miljø- og farvannsovervåkning etc.

For det fjerde innbefatter NATOs nye strategi samarbeide og fredsstøtteøvelser med de tidligere WP-landene og bl a Sverige og Finland.

Fra NATO synes vårt sjøforsvar i dag å være strukturert og fleksibelt nok til i stor grad å kunne fange opp disse konsekvensene av NATOs nye strategi og nye maritime konsept.

For Norge og NATO betyr det et viktig bidrag til stabilitet og sikkerhet for Norge og Nordområdene, og derigjennom for alliansen. Dette blir ikke mindre viktig når vi går inn i det neste århundre.

Utfordringen for Sjømilitære Samfund er å bidra til at vi fortsetter å ha et troverdig norsk sjøforsvar, til vern om vår maritime kultur og nasjonale verdier, og som bidrag til fred med frihet i vår del av verden.

Rolf E Pedersen

Viseadmiral

**SACLANTs Representant i Europa/
CINCHANs Representant i NATO HQ**

SEMINARETS ÆRESGJEST

Kapteinløytnant, Direktør og Æresmedlem Ove Høegh har vært en generell og solid støttespiller for Sjømilitære Samfund siden tjenesten i Marinen på 1960 tallet.

Han har gitt sin støtte til bevaring av Samfundsbygningen i Horten, bidradd til opprustning av Kommandantboligen i Gravdal, støttet gjennomføringen av Øysteseseminarene fra den trange fødsel i 1991 og medvirket økonomisk til at vårt nye produkt, SMS memo-kalender, kunne utgis i 1994.

Ove Høegh har alltid vært tilgjengelig for råd og vink enten han har vært innenlands eller utenlands og har som oftest deltatt ved våre større arrangementer.

Sjømilitære Samfund ønsker ham hjertelig velkommen som dette seminars æresgjest.

Personalia

Navn: Ove Høegh
Fødselsdato: 1 desember 1936
Fødested: Oslo
Familie: Hustru, Nunne, 3 voksne barn

Utdannelse

1963: Harvard Business School - MBA
1959: Sjøkrigsskolen - NA - operativ

Arbeidsområder

- 1965: Startet første finansielle basert fabrikkships selskap for oversjøisk fiske. Tredobbelt størrelse-isklasse A for "graksfiske" på Labrador. 5 skip - 2 flagg og ca maks årsfiske 30.000 i rundfisk. (Gadus A/S). Oppløst 1975 av strategiske reguleringsårsaker og finansiell usikkerhet.
- 1966: Direktør/styremedlem Leif Høegh & Co A/S. Hovedsak arbeid med administrasjon og lederutvikling- særlig vedrørende driften av skipene. Sterkt involvert i SAF/NRs arbeid med omlegning av sjømannsutdanningse., bemannings-reduksjon-rasjonalisering og lederutdanning i bedriftene, næringen og samfunnet for å møte teknologiske omlegninger ombord og i land.
- Deltok i denne forbindelse 1968-71 med NTNf-NRs "Perspektivanalyse-Norsk Skipsfart 1985". Styringskomite. 128 delrapporter koordinert.
- 1971: Sterkere prioritering av internasjonalt arbeid rettet mot last og finanser.
- 1982: Som ledd i planlagt generasjonstilpasning for familieinteressene rederiet, avsluttet eksekutiv sjefstid i Leif Høegh & Co. Passivt disponentmedlem i NR.

Utdannelse - management

- 1965-71: Ledet arbeidet med etablering av engelskspråklig, 10 måneders MBA type utdanning i Norge. NEMI (North European Management Institute). Holmenkollen Turisthotel huset 5 års drift. Organiserte finansiering fra interesserte organisasjoner og 150 bedrifter. Faglig vellykket, med markedet sterkt redusert under nedgangskonjunktur - særlig i skipsfart.
- Fra 1975: Utdannelsespolitikk også via Polyteknisk Forening - direksjon 10 år - viseformann 1977-78. Rådsmedlem Norsk Institutt for Ledelse og Adm. (NILA).

Grunder - praksis - støtte - investor

- Fra 1965: Fiske 1965-75. Assosiert kundesektor. Restaurant inn- og utland. Eiendomsinvestering fra 1977 - Hotell(Holmenkollen Park Hotel). Skisenter(Golå). Kontor (Skøyen Kontorsenter). Hightech ventures fra 1977. Silicon Valley. Syndikat-deltagelse i hightech, biomedical, software og med diverse grundertyper uavhengig av sektorer.
- 1988: Passivt medlem av "Founder group" of 4 to start European Foundation for Entrepreneurship Research(EFER). (Harvard Business school faculty economic support + private donasjoner). Harmonisering i Europa for grunder-salg/exits. Børsregler og beskatning for maksimal grundervirksomhet og derigjennom maksimal jobb-skaping. Seminarer for ledende europeiske fakulteter for forskning i grunder-relaterte management fag etc. En bok publisert i året. Eget seminar for Øst-Europa Russland/-Ukraina etablert før Berlinmurens fall.

Tillitsverv

- 1971-77: Styremedlem NEBB
1972-82: Varamann Representantskapet i DNC
1978-82: Rådsmedlem Det norske Veritas(Finanskomiteen)
1971-81: Bedriftsforsamling Norsk Esso

Internasjonal utdanning

- 1966-68: Formann Harvard Business School of Norway
1972-74: Viseformann Harvard Business School - European Committee
1984-88: Harvard Business School - Visiting Committee
- 1985 Æresmedlem Sjømilitære Samfund

"Vi bedømmer oss selv etter det vi er i stand til å gjøre, mens andre bedømmer oss etter det vi allerede har gjort"

P R O G R A M

Torsdag 26 mai 1994

Faglig del I

1145-1330: Opptakt til årets seminar

1145-1200: Flaggheis

1200-1300: Lunsj

1300-1305: Offisiell åpning v/Formann
Kom II Kjell-Birger Olsen

1305-1310: Administrativ orientering v/Ingvald Lunde

1310-1315: Faglig orientering v/Kom II Jan Reksten

1315-1330: Oppsummering fra forrige seminar
v/Kom II Lauritz Bjørgen

"Store forventninger er nøkkelen til alt"

1330-1840: Innlegg med spørsmålperiode

1335-1435: "Kysten og havets betydning for Norges velstand"
v/Redaktør Kjartan Rødland

1435-1550: "Fiskeripolitikk og sikkerhetsinteresser"
v/Forsker Arne Olav Brundtland

1550-1610: Kaffepause

1610-1725: "Kyststaten Norge - Sjømilitære utfordringer"
v/Kom I Jacob Børresen

1725-1840: "Sjøforsvarsdistriktenes fremtidige rolle"
v/Kom I Thor Endresen

"Ingenting her i verden kan distrahere tenkeevnen mere enn en overbevisende tale"

1930- Middagsbuffet m/sosialt samvær

"Jeg sier bare at hvis en mann virkelig liker poteter, må han nødvendigvis være en ganske grei kar"

P R O G R A M

Fredag 27 mai 1994

Faglig del II

0700-0845: Frokost

0845-1230: Innlegg med spørsmålsperiode, forts

0845-1000: "Synspunkter på bruk av maritime styrker"
v/Orlogskaptein Trond Grytting

1000-1045: "Den utvidede Kystvakt"
v/Kom I Lars T Sætre

1045-1105: Kaffepause

1105-1150: "Sjøtrafikk og miljøsikring i norske farvann"
v/Avdelingsdirektør Svein Ording

1150-1230: Spørsmål/Diskusjon ifm Sætres og Ordings innlegg

"Erfering er noe man får fordi man ikke har den når man har bruk for den"

1230-1800: Bearbeidelse av problemstillinger

1230-1240: Gruppeorientering v/Kom II Jan Reksten

1240-1330: Lunsj

1330-1800: Gruppearbeider

1600-1615: Kaffe serveres

"Kunnskap først - så handling"

xxxxxxxx

1500-1700: Båttur med HITRA for dem som ikke er med i gruppearbeidet

OCE: Forsvarssjefen

"Gutta må ha en sjef"

P R O G R A M

Fredag 27 mai 1994

Sosialt samvær

1900-1930:

Sammenkomst utendørs eller innendørs.
Været og omstendighetene forøvrig avgjør.

1945-2200:

Festmiddag i Hardangerfjordsalen.
Vert: Formannen i Sjømilitære Samfund,
Kommandør II Kjell-Birger Olsen
Visevert: Kommandørkaptein Jan Andersen-Gott

2215-2300:

Kaffe avec.....i dansebar og frokostbar.
Presentasjon av og overrekking gave til
hemmelig gjest.
Konferansier: Kommandør II Johan H Lilleheim

Antrekk

Mørk dress

"Verdien av sosialt samvær kan ikke overvurderes"

P R O G R A M

Lørdag 28 mai 1994

Faglig del III

0700-0815: Frokost

"Alle omkring oss har krav på å se oss smile"

0815-1130: Presentasjon av gruppebesvarelser

0815-0845: Presentasjon/Diskusjon - Oppgave 1

0845-0915: Presentasjon/Diskusjon - Oppgave 2

0915-0945: Presentasjon/Diskusjon - Oppgave 3

0945-1015: Presentasjon/Diskusjon - Oppgave 4

1015-1030: Evaluering av Øysteseseminar nr 4

1030-1100: Presentasjon/Diskusjon - Oppgave 5

1100-1130: Presentasjon/Diskusjon - Oppgave 6

1130-1145: Oppsummering v/Kom I Jan Gerhard Jæger

1145-1155: Avslutning v/Formann Kom II Kjell-Birger Olsen

1200 **Flagghal.**

"Belønningen for vel utført arbeid er sjansen til å gjøre mer"

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Oppgave 1. Samvirke Kystartilleri - Marine

Om noen år vil vi ha et kystartilleri som i tillegg til de stasjonære våpen vil være utrustet med lette missilbatterier og nye sjømålsmissiler oppsatt i middelstunge missilbatterier. På samme tid må vi anta at våre nye MTB'er har fått tilsvarende langtrevende missiler. Et mobilt KA i samvirke med hurtige MTB'er og kanskje ubåter i en fremskutt rolle vil sette store krav til koordinering og taktisk samvirke.

Gruppeoppgave:

Med dette som utgangspunkt diskuter muligheter og begrensninger for samvirke KA - marine. Vurder også hvor i landet mobilt KA bør utgangsdisponeres og hvilket konsept som skal legges til grunn.

Oppgave 2. Sjøforsvaret og industrien

Selv om Norge ikke er en typisk industristat i tradisjonell forstand ligger vi langt fremme på en rekke områder, ikke minst innen maritim industri. Sjøforsvaret har vært en viktig og krevende kunde for mange av kystens bedrifter både ifm vedlikehold og ved materiellanskaffelser. Som alle vet har dette samarbeidet ikke alltid vært problemfritt.

Gruppeoppgave:

Diskuter og vurder muligheter og problemområder i Sjøforsvarets forhold til industrien. Vurder spesielt om Sjøforsvaret påføres merutgifter og dårlige tekniske løsninger gjennom pålegg om bruk av bestemte bedrifter. Vil EØS-avtalen eller EU-medlemskap bety noe for Sjøforsvarets relasjoner med norsk industri?

Oppgave 3. Utdanning - Sjøforsvaret og det maritime Norge

Både for Sjøforsvarets utdanning av egne offiserer og innen sivil maritim utdanning har det vært store endringer de senere år. Sjøforsvaret har fortsatt problemer med å utdanne og beholde visse kategorier personell. Samtidig hevdes det at sivil og militær utdanning kan samordnes og at Sjøforsvaret må ta større ansvar for utdanning av personell til det maritime Norge.

Gruppeoppgave:

Diskuter og vurder hva de reelle utfordringene for utdanning i Sjøforsvaret idag består av. Om mulig gi en skisse til hvordan fremtidens offisersutdanning kan være. Se spesielt på om det sivile behov skal ha betydning for Sjøforsvarets utdanningsopplegg og kvoter. Er samordning av sivil og militær maritim utdanning en vei å gå?

Oppgave 4 - Kystforvaltning

I stortingsprop. nr 1 (93/94) legger regjeringen frem de nye planer for kystforvaltningen som vil føre til en utvidelse av Kystvakten, etablering av et indre kystoppsyn og en bedre samordning av statlige forvaltningsoppgaver på kysten. I løpet av seminaret vil to foredragsholdere gjøre nærmere rede for hva som konkret ligger i de nye planene. Det kan likevel påvirke ikke bare Kystvakten slik vi kjenner den i dag, men også resten av Sjøforsvaret.

Gruppeoppgave:

I lys av plenumsdiskusjonen bes gruppen drøfte og vurdere nærmere hvilke konsekvenser den ser for Sjøforsvaret av de nye planene for kystforvaltning (logistikk, utdanning, øving, operasjoner m.m.)

Oppgave 5 - Nato strategien - Konsekvenser for sjøforsvaret

Natos nye strategiske konsept ble vedtatt høsten 91 og står fortsatt fast. Det legger vekt på at dialog, samarbeid og evne til kollektivt forsvar er virkemidler som forsterker og understøtter hverandre i sikkerhetspolitikken. Strategien danner grunnlaget for Nato's nye styrkestruktur, kommandostruktur, forsterkningsplaner og styrkemålsettinger. Evne til krisehåndtering står sentralt.

Gruppeoppgave:

Strategien kan litt etter litt få konsekvenser for Sjøforsvaret blant annet for flåtens struktur, øvelsesmønster, forsterkningsplaner, og utdanning m.m. Gruppen bes diskutere hvilken betydning strategien kan få for Sjøforsvaret.

Oppgave 6 - Farvannskontroll

Som et resultat av den politiske utvikling har antall fremmede fartøysanløp i Nord-Norge øket kraftig de senere år. Dette har stort sett skjedd uten at Sjøforsvarets muligheter for å kontrollere trafikken er bedret. Nå står vi foran en utvikling der om kort tid det anløp og lospliktregelverk vi hittil har hatt, blir svekket. Samtidig er det sannsynlig at territorialgrensen blir utvidet til 12 n.m.

Gruppeoppgave:

Vurder Sjøforsvarets behov og muligheter for reell oversikt over kysttrafikken. Diskuter hva 12 n.m. territorialgrense i praksis betyr for oss i fred eller krig. Prøv å legge frem hvilke muligheter den teknologiske utvikling gir for bedre farvannskontroll.

"Virkelig lederskap består ikke i å glede folk, men å gi dem utfordringer".

GRUPPEINNDELING

GRUPPE 1. Samvirke kystartilleri - marine

GRUPPE 1A i rom Fykkesund	GRUPPE 1B i smårom II etasje
1. SANDBEKK, Arild (Gruppeleder)	1. NYHUS, John Kenneth (Gruppeleder)
2. Andersen, Terje	2. Amundsen, Henning
3. Coyle, David Robert	3. Garvik, Øyvind
4. Karlsvik, Atle Torbjørn	4. Kasin, Ståle
5. Nyhamn, Steinar	5. Kristiansen, Thor
6. Olsen, Ketil	6. Nævdal, Harald
7. Rogde, Torbjørn	7. Tronstad, Håkon
8. Svinndal, Morten	8. Wederwang, Thomas

GRUPPE 2. Sjøforsvaret og industrien

GRUPPE 2A i stort rom II etasje	GRUPPE 2B i Kjellerrom
1. GUHNFELDT, Gunnar (Gruppeleder)	1. KILHUS, Geir (Gruppeleder)
2. Kaaløy, Tormod	2. Bosse, Ole
3. Eilertsen, Tor Egil	3. Demmo, Kristian
4. Fløgstad, Torleiv	4. Eriksen, Ståle
5. Gustavsen, Finn Hugo	5. Stein, Rolf Magne
6. Grindheim, Tor	6. Hukkelås, Tor
7. Johannessen, Øystein	7. Lynum, Thomas
8. Hallin, Thor	8. Nilsen, Per Erik
9. Rønholt, Tor	9. Pettersen, Thorleiv
10. Vonli, John	10. Riiber, Knut

GRUPPEINNDELING

GRUPPE 3. Utdanning - Sjøforsvaret og det maritime Norge

<i>GRUPPE 3A i rom Øystese</i>	<i>GRUPPE 3B i rom Folgefonn</i>
1. MAGNUSSEN, Erik (Gruppeleder)	1. JOHANSEN, Werner H (gruppeleder)
2. Ask, Linda	2. Torheim, Martin
3. Bjørhovd, Rune	3. Eide, Tor Gunnar
4. Holth-Larsen, Knut	4. Fiskaa, Sverre
5. Isfeldt, Iren	5. Helgesen, Hans
6. Johansen, Åge	6. Irgens, Christian
7. Kierulf, Erik Hoffft	7. Natvig, Elisabeth
8. Lefstad, Johan	8. Nævelid, Rolf
9. Løken, Øystein	9. Støldal, Jostein
10. Melien, Tor Jørgen	10. Støa, Ulf
11. Pedersen, Sigbjørn	11. Karlsen, Ola
12. Skogvold, Finn	12. Nordhuus, Alex

GRUPPE 4. Kystforvaltning

<i>GRUPPE 4A i Lekerom</i>	<i>GRUPPE 4B ombord i Øystese</i>
1. OSEN, Geir Atlak (Gruppeleder)	1. LIEN, Tor (Gruppeleder)
2. Bruun-Hansen, Haakon	2. Egeland, Jostein
3. Gade, Geir	3. Grønningsæter, Arne M
4. Hauger, Stein	4. Hansen, Carl Magne
5. Lilletvedt, Tom Egil	5. Kinn, Morten
6. Mathisen, Roger	6. Dahl, Tom Frihagen
7. Pettersen, Jan S	7. Mehn, Sverre Jacob
8. Seglem, Knut	8. Midttun, Hans Petter
	9. Skauge, Ola

GRUPPEINNDELING

GRUPPE 5. Nato strategien - konsekvenser for Sjøforsvaret

<i>GRUPPE 5A i Dansebar</i>	<i>GRUPPE 5B i DnB-kjelleren</i>
1. BERGGRAV, Jørgen (Gruppeleder)	1. SMITH, Henning (Gruppeleder)
2. Buvik, Svein	2. Abrahamsen, Bjørn
3. Femanger, Anne-Karin	3. Dahl, Tore Prytz
4. Harila, Kjell	4. Fosheim, Ingvar
5. Haarberg, Einar	5. Gjelsten, Roald
6. Jacobsen, Morten	6. Grytting, Trond
7. Smith, Jan Wegeberg	7. Lie, Tedd Steinar
8. Nordahl, Ole J	8. Nordstad, Finn
9. Rathem, Bjørn	9. Ottesen, Per

GRUPPE 6. Farvannskontroll

<i>GRUPPE 6A ombord KNM Hessa</i>	<i>GRUPPE 6B ombord KNM Vigra</i>
1. JENSEN, Jan Øyvind (Gruppeleder)	1. VISNES, Paul Jungset (Gruppeleder)
2. Andersen, Willy	2. Finseth, Jan Ole
3. Bøe, Oddvar	3. Hegland, Anders
4. Egenberg, Bjørn	4. Iden, Geir
5. Eikanger, Ole J	5. Jæger, Bjørn Harald
6. Glad, Esben	6. Monsen, Jan F
7. Kyllingmark, Odd	7. Steen, Sigurd
8. Larsen, Leif Gunnar	8. Svendsvik, Helge
9. Meyer, Jon	9. Øderud, Svein

HITRA

Det ser ut som vi kan takke russerne for at vi har fått en fullt restaurert Hitra. I kjølvannet av grunnstøtingen av deres undervannsbåt ved Karlskrona i 1982, ble Sjøforsvaret gjort oppmerksom på at den norske Shetlandsbussen lå halvt nedsunken ved Tjurkø, ikke langt fra skjæret den russiske undervannsbåten var strandet på.

Båten var så sterkt forkommen at mange mente det lå utenfor all sund fornuft å restaurere den. Men, interessen for å sette i stand det eneste gjenværende marinefartøy fra krigen var så sterk, at foreningen "Shetlandsbussens Venner" ble dannet og kampanje igangsatt, teknisk og økonomisk.

Det lyktes å skaffe midler, vraket ble hevet og transportert til Leirvik på Stord hvor det ankom juli 1983. Skipsbygger Oma påtok seg oppgaven med restaureringen. Arbeidet tok nærmere fire år med overtagelse 8 mai 1987. Da var Hitra blitt nærmest identisk med originalen, både hva skrog og utstyr angikk. Et krigsminnesmerke var blitt bevart!

Hovedformålet med Shetlandsbussene - Hitra, Hessa og Vigra under krigen, var å frakte våpen, forsyninger og mannskaper til spesialoppdrag på norskekysten, hente disse tilbake og å ta med seg flyktninger.

Tilsammen utførte de tre marinefartøyer fra slutten av 1943 og til krigens slutt 114 hemmelige oppdrag til forskjellige steder på norskekysten, - helt uten tap.

DEL T A G E R E

Navn:	Tittel	17. april 1994 Tj sted	Rom	Gr
Abrahamsen, Bjørn	Forr utvikler	nft	102	5B
Amundsen, Henning	OK	24 MTB SKV	130	1B
Andersen, Terje	KK	SSD/KA-SKY	133	1A
Andersen, Willy	KK	RSD	216	6A
Andersen, Leif C	KOM II	SSTS	219	
Andersen-Gott, Jan F	KK/Visevert	KSF	150	
Ask, Linda	KL	KNM T	111	3A
Berggrav, Jørgen	KK	FO/O	132	5A
Bjørgen, Lauritz O	KOM II	SST	212	
Bjørhovd, Rune	OK	SSTS	119	3A
Bosse, Ole	OK	UVB-Skolen	216	2B
Brundtland, Arne Olav	Forsker/Innl	NUPI	154	
Bruun-Hansen, Haakon	KL	KNM UTSTEIN	135	4A
Bryøen, Arne	OK/HS/Transport	VSD	237	
Buvik, Svein	OK	26 MTBSKV	130	5A
Bøe, Oddvar	KL	24 MTB SKV	113	6A
Børresen, Jacob	KOM I/Innl	TSD	235	
Christensen, Roald H	KOM I	SST	137	
Coyle, David Robert	LT	KNM STAVGR	SPE	1A
Dahl, Tore Prytz	Lektor	SKSK	207	5B
Dahl, Tom Frihagen	KL	K/S NORGE	211	4B
Danielsen, Åge	Departementsråd	FD	151	
Demmo, Kristian	OK	SFK	115	2B
Egeland, Jostein	KK	SST	203	4B
Egenberg, Bjørn	KL	KNM T	107	6A
Eide, Tor Gunnar	KK	SFK	228	3B
Eikanger, Egil J	KA/Media		251	
Eikanger, Ole J	LT	26 MTB-SKV	251	6A
Eilertsen, Tor Egil	OK	SSTS	126	2A
Endresen, Thor	KOM I	SSD	235	
Eriksen, Trygve	KOM II	SFK	212	
Eriksen, Ståle	OK	KNM T	231	2B
Femanger, Anne-Karin	Lektor	SKSK	217	5A
Finseth, Jan Ole	KL	FKN	SPE	6B
Fiskaa, Sverre	KK	BSMA	210	3B
Fløgstad, Torleiv	KL	SST	131	2A
Forsvarets Forum			105	
Fosheim, Ingvar	OK	BSMA	210	5B
Gade, Geir	KK	SSTS	126	4A
Galtung, Bjørg Hope	Stortingsrep	Stortinget	---	
Garvik, Øyvind	OK	SST	120	1B
Gerhardsen, Tom	Direktør	nft	134	
Gjelsten, Roald	KK	FO/O	132	5B
Glad, Alf	KOM II	ROS	230	
Glad, Esben	KL	KNM TRHEIM	SPE	6A
Gogstad-Thorsen, Jan	Res områdesjef	nft	121	
Grindheim, Tor Steinar	OK	KNM T	231	2A
Grytting, Trond	OK/Innl	Elev DSTSK	117	5B
Grønningsæter, Arne M	OK	KNM T	220	4B
Guhnfeldt, Gunnar	KK	SFK	214	2A
Gustavsen, Finn Hugo	KK	KNM T	207	2A
Hallin, Thor	KK	FKN	204	2A
Hansen, Carl Magne	KK	KS NORGE	211	4B
Harila, Kjell	KK	ROS	230	5A

Navn:	Tittel	Tj sted	Rom	Gr
Hauger, Stein	KL	KNM T	SPE	4A
Hegland, Anders	OK	SJØSØR	118	6B
Helgesen, Hans	KL	SST	215	3B
Holth-Larsen, Knut	KK	FO/F	128	3A
Hukkelås, Tor	Markedssjef	MPS	206	2B
Høegh, Ove D	KL/Æresm/-gjest	Høegh Inv	153	
Haarberg, Einar	OK	SSD/KA-SKY	133	5A
Iden, Geir	OK	FO/O	SPE	6B
Irgens, Christian	OK	KNM STVGR	106	3B
Isfeldt, Iren	KL	UVBI	217	3A
Jacobsen, Morten	OK	SFK	209	5A
Jensen, Jan Øyvind	KK	MAR INSP	116	6A
Johannessen, Øystein	Førstekonsulent	SFK	129	2A
Johansen, Henry Kjell	Forskningsjef	FFI	233	
Johansen, Åge	KL	KNM T	107	3A
Johansen, Werner Henry	KK	SST	224	3B
Jæger, Bjørn Harald	OK	KNM TRONDH	106	6B
Jæger, Jan Gerhard	KOM I	MAR INSP	152	
Jølner, Bjarne	KOM II	SFK	232	
Karlsen, Ola	KL	UVB-skolen	SPE	
Karlsvik, Atle Torbjørn	OK	SST	108	1A
Kasin, Ståle	LT	24 MTB SKV	222	1B
Kibsgaard, Bjørnar J	VA	FKS	250	
Kierulf, Erik Hoffft	OK	SFK	124	3A
Kilhus, Geir	KK	SFK	114	2B
Kinn, Morten	OK	KNM T	129	4B
Klepvik, Alv Håkon	KOM II	RSD	203	
Kosmo, Jørgen	Statsråd	FD	256	
Kristiansen, Thor	OK	RSD	218	1B
Kyllingmark, Odd	Res områdesjef	nft	121	6A
Kaaløy, Tormod	OK	FO/O	128	2A
Larsen, Leif Gunnar	OK	KNM VALKYR	122	6A
Lefstad, Johan	OK	DFS	110	3A
Lie, Tedd Steinar	OK	FO/F	226	5B
Lien, Tor	KK	SFK	214	4B
Lilleheim, Johan H	Kom II	StvMarVsk	254	
Lillevtedt, Tom Egil	KK	SFK	213	4A
Lunde, Ingvald	KK/Adm ansv/Innk		202	
Lynum, Thomas	KL	Elev SSTs	103	2B
Løken, Øystein	KL	Merc Urv	204	3A
Magnussen, Erik	KK	SKSK	229	3A
Mathisen, Roger	OK	KNM T	112	4A
Mauritzen, Thor N	KA	VPV	---	
Mehn, Sverre Jacob	OK	SST	215	4B
Melien, Tor Jørgen	OK	SST	120	3A
Meyer, Jon	OK	KNM T	122	6A
Midttun, Hans Petter	KL/HS	KNM T	SPE	4B
Monsen, Jan F	KL	SFK	209	6B
Natvig, Elisabeth	KL/HS	KNM T	111	3B
Nilsen, Per Erik	OK	KNM T	112	2B
Nordahl, Ole J	OK	SFK	115	5A
Nordhuus, Alex	OK	MTBFL 30	237	3B
Nordstad, Finn	OK	KNM T	220	5B
Nyhamn, Steinar	KL	26 MTBSKV	205	1A
Nyhus, John Kenneth	KK	HSD	229	1B
Næss, Are	Stortingsrep	Stortinget	---	
Nævdal, Harald	OK	MPS	206	1B
Nævelid, Rolf	OK	SFK	124	3B
Olsen, Kjell-Birger	KOM II/Form HS	SKSK	252	

Navn:	Tittel	Tj sted	Rom	Gr
Olsen, Ove Sten	KA	KOMSJØNORD	152	
Olsen, Ketil	KL	SJØSØR	118	1A
Olstad, Anders Landro	LT/HS/Fotos	SKSK	SPE	
Ording, Svein	Avd dir/Innl	Kystdir	208	
Osen, Geir Atlak	KK	SST/KV	127	4A
Ottesen, Per	KK	SST	224	5B
Paus, Rino	KA	VSD	253	
Pedersen, Sigbjørn	KK	SFK	221	3A
Pettersen, Thorleif	KA/Æresmedl		156	2B
Pettersen, Jan Sommerf	KL/LEGE	KNM T	156	4A
Prytz, Kjell A	KA	GIS	---	
Rathem, Bjørn	OK	SKSK	213	5A
Rein, Torolf	ADM	FO	257	
Reksten, Jan	KOM II/Fagl ansv	UVBI	202	
Revang, Leonhard	VA	FO	157	
Riiber, Knut	KL	SST	131	2B
Rogde, Torbjørn	KL	KNM KOBHEN	135	1A
Rødland, Kjartan	Redaktør/Innl	BT	227	
Rønholt, Tor	KK	Bofors N	221	2A
Sandbekk, Arild	KK	MAR INSP	116	1A
Schei, Svein	KK/Festmiddag		223	
Seglem, Knut	OK	RSD	218	4A
Sem, Hans Petter	KA	KOMSJØSØR	255	
Sivertsen, Svein Carl	KK/NTFS	RSD	225	
Skarlo, Reidar	KOM I	KNM T	123	
Skaug, Ola	KL	24 MTB SKV	113	4B
Skjærstad, Atle	Journalist	BT	125	
Skogvold, Finn	OK		SPE	3A
Smith, Henning	KK	SSTS	219	5B
Smith, Sigurd	KL/HS/Red komite	UVB-skolen	SPE	
Smith, Jan Wegeberg	OK	BSMA	104	5A
Smith-Sivertsen, Hans C	Avd dir	SFK	232	
Steen, Sigurd	KK	NSD	101	6B
Stein, Rolf Magne	OK	FO/F	226	2B
Steinsland, Ivar	KOM II	SFK	114	
Storvik, Olav T	Journalist	Aftenposten	109	
Straten, Carl Erik thor	Sjef Markedsadm	nft	102	
Strupe, Ole Egil	Direktør	nft	134	
Støa, Ulf	LT	24 MTB SKV	222	3B
Støldal, Jostein	KL	SFK	SPE	3B
Svendsvik, Helge	OK	MAR INSP	108	6B
Svensholt, Hans K	KA	SFK	253	
Svinndal, Morten	OK	BSKA	104	1A
Sætre, Lars T	KOM I/Innl	SST/KV	252	
Terjesen, Bjørn	OK/HS/Red komite	KNM T	117	
Torheim, Martin	KK	KNM T	127	3B
Tronstad, Håkon	OK	SSTS	119	1B
Visnes, Paul Jungset	KK	SFK	228	6B
Vonli, John	KL	26 MTBSKV	205	2A
Wederwang, Thomas	KL	SKSK	103	1B
Øberg, Elsa	Fru		155	
Øberg, Haakon	KA		155	
Øderud, Svein	KK	SST/KA	101	6B
Aam, Knut	KOM I	SST/KA	137	
Aanderaa, Ivar	Dir/HS	Aand Instr	254	

**BIDRAGSYTERE -
SOM MULIGGJØR SEMINARET!**

**FORSVARETS FORSKNINGSINSTITUTT
AVDELING FOR ELEKTRONIKK**

I mer enn 20 år har vi levert og formidlet
spesialmateriell til Sjøforsvaret.

NDS

NAUTEKNIK DEFENCE & SECURITY A/S

Løkkeveien 11, 0253 OSLO

Tlf.: 22 43 82 80 Fax.: 22 43 42 17

phonTECH

GECO DEFENCE AS

 HYDRO

A/S Norske Shell
MARKEDSFØRING

 SIMRAD
Subsea

 MPS
MICRO PROCESSOR SYSTEMS A.S

GRANZOW^{A/S}

Kværner Mandal a.s

BOFORS
UNDERWATER SYSTEMS

ELECTRONICON^{A/S}
Radiokommunikasjon - Maritim elektronikk

 A/S SCAN-MATIC

"Uansett hva du oppnår av resultater, er det alltid noen som har hjulpet deg"

ORGANISASJON

Hovedansvar

Sjømilitære Samfund/Hovedstyret

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Seminarutvalg

	Funksjon:	Tlf A:	Tlf P:
Arne Bryøen	Transport	55502777	55160840
Egil J Eikanger	Media		55269270
Ingvald Lunde	Adm ansvar/Innk		55269579
Hans Petter Midttun	Utstyr/Evaluering	55503620	55264151
Jan Reksten	Faglig ansv	55503310	55937634
Svein Schei	Festmiddag		55265386
Sigurd Smith	Redaksjonskomite	55503403	55314105
Bjørn Terjesen	Redaksjonskomite	55503612	55341216

Tillitsvalgte

Jan F Andersen-Gott	Visevert
Johan H Lilleheim	Hemmelig
Anders L Olstad	Fotos
Svein C Sivertsen	Samordn innl NTFS

Fartøysdeltagelse

Fartøy	Sjef	
HITRA	OK Niels Otto Børresen	(Ingvald Eidsheim)
KNM HESSA	LT Ole Angell	(Petter B Salen)
KNM VIGRA	OK Lasse H Stenberg	(Leif A Larsen)

Vennligst husk oppgjør egne bestillinger før avreise